

UTRIKESUTSKOTTETS UTLÅTANDE 4/2001 rd

Regeringens proposition om statsbudgeten för 2002

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagens biträdande generalsekreterare meddelade den 12 september 2001 utrikesutskottet i det syfte som framgår av 38 § 3 mom. riksdagens arbetsordning att regeringens proposition om statsbudgeten för 2002 (RP 115/2001 rd) vid ett plenum samma dag hade remitterats till finansutskottet. Vid sitt sammanträde den 20 september 2001 beslutade utrikesutskottet lämna utlåtande om propositionen till finansutskottet i fråga om sitt eget ansvarsområde.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- budgetrådet Arto Merimaa och budgetsekreterare Päivi Valkama, finansministeriet
- understatssekreterare Pertti Majanen, understatssekreterare Pertti Torstila, linjedirektör Kalevi Ahti och ekonomisekreterare Mauri Rauhala, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås utrikesministeriets förvaltningsområde få anslag på sammanlagt cirka 709,3 miljoner euro. Av anslaget går 369,6 miljoner euro till internationellt bistånd, vilket uppskattas vara cirka 0,34 procent av bni. Anslaget för utrikesförvaltningens utgifter uppgår till

sammanlagt 159,4 miljoner euro. Anslagen för närområdessamarbete är 34,5 miljoner euro och utgifterna för underhåll av de finska fredsbevarande styrkorna, som inordnas under övriga utgifter under utrikesministeriets förvaltningsområde, ungefär 50,7 miljoner euro.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Den 12 juni 2001 lämnade utrikesministeriet en rapport till utskottet om utrikesförvaltningens uppgifter och resurser, framhåller utskottet. När rapporten behandlas tar utskottet närmare ställning till den samlade verksamheten vid utrikes-

ministeriet, till strukturella frågor och till förhållandet mellan uppställda mål och resurserna.

I budgetpropositionen för 2002 föreslås sammanlagt cirka 151 miljoner euro för de egentliga utgifterna inom utrikesförvaltningen. Omkostnadsanslagen är ungefär 2,2 miljoner euro mind-

re än utrikesministeriet föreslog när propositionen sammanställdes. Enligt vad utskottet har erfarenhet har också de överförda anslagen minskat. På senare år har de uppgått till cirka 60 miljoner euro men sjunker 2002 till ungefär 4,2 miljoner euro. Om man ser till minskningarna i de egentliga omkostnaderna och de överförda anslagen är det enligt vad utskottet har erfarenhet svårt för ministeriet att ha kvar nuvarande verksamhetsnivå, till exempel när det gäller det nuvarande nätverket av beskickningar.

Utskottet anser detta vara en oroväckande utveckling eftersom de snabba förändringarna i det internationella läget men också de förutsebara förändringarna på sikt, till exempel globaliseringsfrågorna och EU-utvidgningen, ställer allt större krav på utrikesförvaltningen.

Enligt propositionen sker det ingen större kvantitativ utveckling av biståndsanslagen i förhållande till bni. Med den föreslagna ökningen på 0,06 procent kommer anslagen, om de avrundas, fortfarande att vara 0,34 procent av bni. Enligt vad utskottet har erfarenhet motsvarar ökningen på 0,06 procent ungefär 84,6 miljoner euro, uträknat enligt den bni som budgetpropositionen bygger på.

Vidare har det kommit till utskottets kännedom att avtals- och bevillningsfullmakterna för det multilaterala bistånd som medger samarbete under flera år är betydligt lägre, cirka 44 miljoner euro, än vad utrikesutskottet föreslog när budgeten bereddes. Detta är beklagligt med tan-

ke på det systematiska samarbetet mellan Finland och de internationella biståndsorganisationerna, menar utrikesutskottet.

Utskottet anser det viktigt att samarbetet med åtminstone de viktigaste av FN:s fackorgan som Finland samarbetar med, utvecklingsprogrammet UNDP, barnfonden UNICEF, befolkningsfonden UNFPA och världslivsmedelsprogrammet WFP också i fortsättningen baserar sig på finansiella åtaganden under flera år i överensstämmelse med principbeslutet om operationalisering av utvecklingssamarbetet från februari 2001. Enligt vad utskottet erfarenhet har Finland redan nu kommit överens om fleråriga finansiella åtaganden med UNDP och UNICEF.

Ett långsiktigare stöd till FN:s fackorgan främjar målet att en betydligt större del av Finlands bistånd skall gå till de minst utvecklade länderna, anser utskottet. Utskottet vill här också hänvisa till sitt ställningstagande i betänkandet om regeringens berättelse för 2000 (UtUB 8/2001 rd). I betänkandet anser utskottet att Finland bör höja sitt bistånd till de minst utvecklade länderna till 0,15 procent av bni.

Utlåtande

Utrikesutskottet anför vördsamt som sitt utlåtande

att finansutskottet bör beakta det som sägs ovan.

Helsingfors den 9 oktober 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd
vordf. Eva Biaudet /sv
medl. Ulla Anttila /gröna
Antti Kalliomäki /sd
Ilkka Kanerva /saml
Antero Kekkonen /sd

Outi Ojala /vänst
Sirpa Pietikäinen /saml
Mirja Ryyönen /cent
Hannu Takkula /cent
Ben Zyskowitz /saml
ers. Kari Myllyniemi /cent.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Antti Pelttari.